

DATOS IDENTIFICATIVOS

Territorio e Asentamentos Rurais na Gallaecia

Materia	Territorio e Asentamentos Rurais na Gallaecia			
Código	O02M054V01114			
Titulación	Máster Universitario en Historia, Territorio e Recursos Patrimoniais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1º	1C
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Perez Losada, Fermin Emiliano			
Profesorado	Abreu Carvalho, Helena Paula Perez Losada, Fermin Emiliano			
Correo-e	fermin@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Estudo do ámbito rural na Gallaecia romana: organización xeral do territorio, formas de hábitat, tipos de asentamentos.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Identificar os elementos que conforman unha cultura política e que permiten distinguir entre as diferentes culturas dunha época e un lugar determinado.
A3	Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.
A5	Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da historia, o territorio e os recursos patrimoniais.
A7	Adquirir a capacidade para discriminar e valorar as distintas manifestacións do patrimonio así como interpretar e utilizar as normas de aplicación deste.
B1	Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.
B2	Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.
B5	Traballar interdisciplinarmente
B6	Saber xestionar a información recollida.
B9	Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer a organización xeral do territorio na Gallaecia romana e os seus principais elementos constituíntes.	saber	A2 A3 B1 B9
Estudo descritivo e interpretativo do hábitat e o territorio a partir dos vestixios arqueolóxicos e análise comparativa con outras rexións do Imperio romano.	saber	A3 A7 B2 B6

Presentación dun estado da investigación actualizado, incluíndo as informacións publicadas e os resultados inéditos de proxectos de investigación en curso.

saber

A3
A5
B5
B6
B9

Contidos

Tema

1. O territorio rural na Gallaecia romana	1.1. Cidade e campo no Imperio Romano 1.2. A especificidade do noroeste: civitates urbanas e civitates rurais 1.3. Os asentamentos rurais de tipo agrupado: vici e castella 1.4. Os asentamentos rurais de tipo familiar disperso: as villae.
2. MODELAÇÃO DO POVOAMENTO DAS PERIFERIAS DA CIDADE DE BRACARA AUGUSTA	2.1. A rede viária e as necrópoles 2.2. Os antigos circuitos 2.3. O povoamento de raíz romana 2.4. O parcelamento rural
3. MODELAÇÃO DO POVOAMENTO DE MONTANHA E DO VALE E LITORAL	3.1. O povoamento em espinha ao longo da via Nova 3.2. O povoamento do vale e da franja litoral

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	10	15
Presentacións/exposicións	3	10	13
Titoría en grupo	1	0	1
Sesión maxistral	15	15	30
Traballos e proxectos	1	15	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	Práctica de campo (viaxe de estudos) para apreciación e comentario directo dalgúns asentamentos e materiais galaicorromanos tratados nas clases teóricas.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e o resto de estudantes dun tema particular incluído nos contidos da materia. Pódese levar a cabo individualmente ou en grupos reducidos.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesor da materia para asesoramento/desenvolvemento dos traballos a expoñer e as memorias de prácticas.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia e as súas principais fontes de información.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Saídas de estudo/prácticas de campo	Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe de cada alumno en todas e cada unha das metodoloxías docentes empregadas (sesión maxistral, presentacións/exposicións, viaxe de estudos).
Presentacións/exposicións	Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe de cada alumno en todas e cada unha das metodoloxías docentes empregadas (sesión maxistral, presentacións/exposicións, viaxe de estudos).
Titoría en grupo	Seguimento individualizado do proceso de aprendizaxe de cada alumno en todas e cada unha das metodoloxías docentes empregadas (sesión maxistral, presentacións/exposicións, viaxe de estudos).

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia, participación e aproveitamento da saída de estudos. Entrega e avaliación dunha pequena memoria crítica da práctica realizada.	30
Presentacións/exposicións	Exposición pública do tema ou depósito concreto obxecto do traballo.	40
Sesión maxistral	Asistencia, participación e aproveitamento das sesións maxistrais	30
Traballos e proxectos	Elaboración e entrega dun traballo por escrito, de tamaño e características a acordar co profesor, exclusivamente para aqueles alumnos que non asistan ás metodoloxías docentes presenciais.	0

Outros comentarios sobre a Avaliación

Tódolos alumnos teñen o dereito a seren avaliados mediante unha proba final.

Aqueles alumnos que non asistan ás metodoloxías docentes presenciais poderán ser avaliados mediante a entrega dun traballo por escrito, de tamaño e características a acordar co profesor. O devandito traballo suporá o 100% da cualificación final.

Idénticas condicións rexen para a segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFIA BÁSICA

ABREU DE CARVALHO, Helena Paula (2008): *O povoamento romano na fachada ocidental do conventus bracarense*, Tese de Doutoramento, Universidade do Minho, Braga.

MARTINS, Manuela; SANDE LEMOS, Francisco; PÉREZ LOSADA, Fermín (2005): "O povoamento romano no territorio dos galaicos bracarense", *Unidad y diversidad en el Arco Atlántico en época romana*, BAR International Series 1371, Oxford, pp. 279-296.

PÉREZ LOSADA, Fermín (1995): "Arqueoloxía e Arte no mundo rural: hábitat e arquitectura das villae galaicorromanas", en Pérez Losada/Castro Pérez (Coords.): *Arqueoloxía e Arte na Galicia Prehistórica e Romana* (Museo Arqueolóxico e Histórico da Coruña, Monografías 7, A Coruña), pp. 165-188.

PÉREZ LOSADA, Fermín (2002): *Entre a cidade e a aldea. Estudio arqueohistórico dos "aglomerados secundarios" romanos en Galicia*, Brigantium 13, Museo Arqueolóxico e Histórico da Coruña.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

MARTINS, M. (1990) *O povoamento proto-histórico e a romanização da bacia do curso médio do Cávado*, (Cadernos de Arqueologia, Monografías 5), Braga.

OREJAS SACO DEL VALLE, Almudena (2005): "El poblamiento romano en los distritos mineros del Noroeste", *Unidad y diversidad en el Arco Atlántico en época romana*, BAR International Series 1371, Oxford, pp. 309-319.

PÉREZ LOSADA, Fermín (1996): "O campo galaicorromano e os seus contactos cos núcleos urbanos: algunhas reflexións sobre a relación cidade-campo na Gallaecia", en *III e IV Semanas Galegas de Historia* (Asociación Galega de Historiadores, Santiago), pp. 249-265

Pérez Losada, F., Fernández Fernández, A.; Vieito Covela, S. (2008): "Toralla y las villas marítimas de la Gallaecia atlántica. Emplazamiento, arquitectura y función", in Fernández Ochoa, C. y Gil Sendino, F. (Eds.), *Las villae tardorromanas en el occidente del Imperio: arquitectura y función. IV Coloquio Internacional de Arqueología en Gijón*, pp. 479-504, Gijón.

SASTRE PRATS, Inés (2001): *Las formaciones sociales rurales de la Asturia romana*, Ediciones Clásicas, Madrid.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Máster/O02M054V01201

Outros comentarios

A materia será impartida por Fermín Pérez Losada (Uvigo) e mais pola profesora invitada Helena Paula Abreu de Carvalho, doutora en arqueoloxía da Universidade do Minho (Braga).
